

Onderwijs- en examenregeling 2013-2014

van de
masteropleiding

Kunstonderwijs en communicatie

van de Universiteit Utrecht

In de Onderwijs- en Examenregeling zijn de opleidingsspecifieke rechten en plichten opgenomen van studenten enerzijds en de Universiteit Utrecht anderzijds. In het (algemene universitaire) Studentenstatuut staan de rechten en plichten die voor alle studenten gelden.

Deze regeling is vastgesteld door de decaan met instemming van de faculteitsraad.

Inhoud:

Inhoudsopgave

Deel 1 – regels

Paragraaf:	Onderwerp:	Bladzijde:
1	Algemene bepalingen	5
2	Toelating	6
3	Inhoud en inrichting van de opleiding	9
4	Onderwijs	10
5	Toetsing	11
6	Examen	15
7	Studiebegeleiding	17
8	Overgangs- en slotbepalingen	18

Deel 2 – doel van de opleiding

Deel:	Onderwerp:	Bladzijde:
2 A	Doel van de opleiding	20
2 B	Uitstroomprofiel	22

Bijlagen

Bijlage:	Onderwerp:	Bladzijde:
1	Onderwijsprogramma	26
2	Variant U-TEAch	28
3	Overgangsregelingen	29

Deel 1

REGELS

PARAGRAAF 1 – ALGEMENE BEPALINGEN

art. 1.1 – toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling geldt voor het studiejaar 2013-2014 en is van toepassing op het onderwijs, de toetsen en het examen van de masteropleiding Kunstonderwijs en communicatie van de Universiteit Utrecht (hierna te noemen: de opleiding) en op alle studenten die voor de opleiding staan ingeschreven ¹.

art. 1.2 – begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. contract onderwijsvoorzieningen: het door de onderwijsdirecteur (of andere functionaris namens de opleiding) en gehandicapte student afgesloten contract waarin is vastgelegd op welke noodzakelijke en redelijke voorzieningen de student recht heeft;
- b. decaan: de decanen van de faculteiten die de programma's van de masteropleiding Kunstonderwijs en communicatie verzorgen;
- c. examen: het afsluitend masterexamen van de opleiding dat met goed gevolg is afgelegd als aan alle verplichtingen van de gehele masteropleiding is voldaan;
- d. Final Grade Point Average: het gemiddelde cijfer van de resultaten die zijn behaald binnen het examenprogramma van de opleiding, gewogen naar studiepunten en uitgedrukt op een schaal van 1 tot en met 4 met twee decimalen;
- e. gedragscode taal: de op grond van art. 7.2 sub c van de wet door het college van bestuur vastgestelde gedragsregels ten aanzien van het verzorgen van het onderwijs en de examens in een andere taal dan het Nederlands;
- f. Internationaal Diploma Supplement (IDS): de bijlage bij het mastergetuigschrift waarin een toelichting is opgenomen m.b.t. de aard en de inhoud van de opleiding (mede in internationale context);
- g. onderdeel: een onderwijseenheid (cursus) van de opleiding, opgenomen in de Universitaire Onderwijscatalogus;
- h. opleiding: de masteropleiding genoemd in art. 1.1 van deze regeling. Een opleiding kan bestaan uit meerdere masterprogramma's;
- i. programma: een samenhangend geheel van onderwijseenheden binnen een opleiding, zoals beschreven in art. 3.6 j° bijlage 1 van deze regeling;
- j. student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- k. studiepunt (afgekort: stp): eenheid, soms beschreven als 'EC', die gelijk staat aan 28 uur studeren;
- l. toets: tentamen als bedoeld in art. 7.10 van de wet;
- m. Universitaire Onderwijscatalogus: het onder verantwoordelijkheid van het college van bestuur gehouden register van de binnen de universiteit verzorgde cursussen;
- n. wet, de: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

---

¹ De OER wordt jaarlijks vastgesteld en is van toepassing op alle studenten die voor de opleiding staan ingeschreven. Bij een verandering van de regels gelden de nieuwe regels voor iedereen, tenzij er een overgangsregeling van toepassing is op een bepaalde groep studenten

PARAGRAAF 2 – TOELATING

art. 2.1 – toelatingseisen opleiding

1. Toelaatbaar tot de opleiding is de bezitter van een Nederlands of een buitenlands diploma van hoger onderwijs, die aantoonbaar beschikt over de volgende kennis, inzicht en vaardigheden:
  - vakinhoudelijke competenties op universitair bachelorniveau op het gebied van een voor het schoolvak relevante opleiding, waarvan de inhoud geheel of grotendeels betrekking heeft op hetzelfde wetenschapsgebied als het schoolvak en de verschillende leerdomeinen daarbinnen, waarvoor het desbetreffende programma opleidt ²;
  - onderzoeksmatige competenties: domeinspecifieke onderzoeksmatige competenties op universitair bachelorniveau;
  - academische competenties op het gebied van zoeken, selecteren en verwerken van literatuur, kritische reflectie op kennisbestanden, en mondelinge en schriftelijke weergave van deze reflectie en het zelfstandig en in teamverband kunnen werken op het hierboven genoemde niveau;
  - sociaal-communicatieve en pedagogische competenties die nodig zijn om zich te kunnen ontwikkelen als docent in het voortgezet onderwijs en bereid zijn om te kijken naar het eigen gedrag als middel om communicatie te sturen, bijvoorbeeld blijkend uit een met positief advies afgeronde oriëntatiecursus (OCEP, COEP);
2. De bezitter van het diploma van een van de bacheloropleidingen Kunstgeschiedenis en Muziekwetenschap van de Universiteit Utrecht wordt geacht te beschikken over de eerste drie competenties genoemd in het eerste lid.

art. 2.2 – taaleis ³ bij buitenlandse vooropleiding

De bezitter van een buitenlands diploma kan pas inschrijven:

- a. nadat voldaan is aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal door het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen Nederlands als tweede taal, programma 2 dan wel het certificaat Nederlands als Vreemde Taal, 'Profiel Academische Taalvaardigheid' (PAT) of "Profiel Taalvaardigheid Hoger Onderwijs" (PTHO), en
- b. nadat de student die het Nederlandstalige programma wil volgen een goede beheersing van en voldoende wendbaarheid in het Nederlands heeft aangetoond door middel van een test tijdens de selectieprocedure (het vereiste niveau is tenminste C1 volgens de definities van het gemeenschappelijk Europees referentiekader), en
- c. nadat is aangetoond dat voldaan is aan de eis van voldoende beheersing van de Engelse taal. Deficiënties in de vooropleiding in Engels worden voor aanvang van de opleiding vervuld door het afleggen van één van de volgende toetsen:
  - IELTS (International English Language Testing System), academic module. De minimum vereiste IELTS score (overall band) is: 6.5 met tenminste 6,0 voor het onderdeel 'writing'.
  - TOEFL (Test Of English as a Foreign Language). De minimum vereiste TOEFL score is 93 (internet-based test).
  - Cambridge EFL (English as a Foreign Language) Examinations, met een van de volgende certificaten:
    - Cambridge Certificate in Advanced English; minimum score: B;
    - Cambridge Certificate of Proficiency in English; minimum score: C.

² Zie voor beschrijving per schoolvak de VSNU-brochure "Vakinhoudelijk masterniveau".

³ De variant U-TEAch heeft een eigen taaleis: zie bijlage 2 onder 'selectie'.

art. 2.3 – toelating programma's

1. Voor de onderscheidene programma's van de opleiding gelden, in aanvulling op het in art. 2.1 bepaalde, de volgende toelatingseisen en voorwaarden:
  - programma a – Kunstgeschiedenis: educatie en communicatie:
    - diploma bacheloropleiding Kunstgeschiedenis of diploma bacheloropleiding Letteren met academische basiskennis omtrent kunstgeschiedenis en kunstgeschiedschrijving
  - programma b – Muziekwetenschap: educatie en communicatie:
    - diploma bacheloropleiding Muziekwetenschap of diploma bacheloropleiding Letteren met voltooid pre-mastertraject/schakelprogramma.
2. Aan de toelating van kandidaten met een andere vooropleiding dan door het programma gesteld kunnen specifieke voorwaarden verbonden worden in verband met het wegwerken van deficiënties. Deze worden vastgesteld aan de hand van de eindtermen zoals die zijn opgesteld door de Interdisciplinaire Commissie Lerarenopleidingen (ICL) van de VSNU.

art. 2.4 – pre-mastertraject

Op schriftelijke aanvraag van de bezitter van een bachelordiploma die niet aan de toelatingseisen genoemd in art. 2.1 en 2.3 voldoet, beslist de toelatingscommissie van de masteropleiding of met een op het masterprogramma toegesneden pre-mastertraject aan de toelatingseisen voldaan kan worden.

art. 2.5 – toelatingsprocedure⁴

1. De toelating tot de opleiding en de onderscheidene programma's is opgedragen aan de toelatingscommissie van de opleiding.
2. Met het oog op de toelating tot de opleiding stelt de toelatingscommissie een onderzoek in naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de kandidaat. In aanvulling op schriftelijke bewijzen van de gevolgde opleiding(en) kan de commissie bepaalde kennis, inzicht en vaardigheden laten toetsen door deskundigen in of buiten de universiteit.
3. Met het oog op de toelating tot een programma van de opleiding onderzoekt de toelatingscommissie of de kandidaat voldoet dan wel tijdig zal voldoen aan de daarvoor in art. 2.3 gestelde voorwaarden. De commissie betreft bij haar onderzoek de motivatie en ambitie van de kandidaat m.b.t. het desbetreffende programma, alsmede de kennis van de kandidaat van de taal waarin het onderwijs van het programma wordt verzorgd⁵.
4. Het toelatingsonderzoek vindt tweemaal per jaar plaats. Indien met goedkeuring van het College van bestuur een masterprogramma één startmoment per jaar heeft, dan vindt het toelatingsonderzoek één keer per jaar plaats.
5. Een verzoek te worden toegelaten tot de opleiding en een bepaald programma wordt voor 15 april (voor opleidingen die 1 week voor het einde van de schoolvakantie in Regio Midden van start gaan) resp. 15 oktober (voor opleidingen die per 1 februari van start gaan) ingediend bij de toelatingscommissie. In bijzondere gevallen kan de toelatingscommissie een na de sluitingsdatum ingediend verzoek in behandeling nemen.
6. De toelating wordt verleend onder de voorwaarde dat de kandidaat uiterlijk op de betreffende begindatum van de opleiding zal voldoen aan de in art. 2.1 en 2.3 bedoelde eisen t.a.v. kennis en vaardigheden, zoals die blijken uit getuigschriften van door hem gevolgde opleidingen.
7. De kandidaat ontvangt een schriftelijk bewijsstuk van de beslissing waarbij hij wordt toegelaten tot de opleiding en een bepaald programma. Hierin wordt gewezen op de beroepsmogelijkheid bij het College van beroep voor de examens.

---

⁴ De kandidaat die in het tweede jaar van de opleiding deel wil nemen aan de variant U-TEAch, dient daarvoor een (extra) aparte selectieprocedure te doorlopen (zie art. 3.7 en bijlage 2).

⁵ De kandidaat die om toelating verzoekt tot een bepaald programma wordt geacht zijn geschiktheid en bijzondere interesse voor het betreffende programma aannemelijk te maken via een schriftelijke, eventueel mondeling toe te lichten, motivatie. Gebleken geschiktheid komt naar voren uit de samenstelling van het bachelortraject, eerder verworven competenties, het portfolio, toekomstplannen of een aanbeveling van een docent die bekend is met de kandidaat. De kandidaat die om toelating verzoekt tot een bepaald programma is zich bewust van de eisen die het betreffende programma aan zijn capaciteiten stelt blijkens een schriftelijke motivatie, zijn studieresultaten of het toelatingsgesprek.

art. 2.6 – hardheidsclausule toelating

1. In bijzondere gevallen kan de toelatingscommissie de kandidaat die zich voorbereidt op het afsluitend examen van de in art. 2.1 lid 2 genoemde bacheloropleiding op diens verzoek voor een half jaar toelaten tot de masteropleiding, indien:
  - hij de verplichte onderdelen van de major heeft behaald en hij overigens van de bacheloropleiding nog slechts onderdelen met een gezamenlijke studielast van ten hoogste 15 studiepunten moet behalen en hij voldoet aan de overige in art. 2.1 beschreven toelatingseisen, èn
  - de gerechtvaardigde verwachting bestaat dat hij de bacheloropleiding in zeer korte tijd, doch maximaal binnen een half jaar vanaf het moment dat student voorlopig is toegelaten tot de masteropleiding zal kunnen afronden, èn
  - hij ten gevolge van overmacht onvoldoende heeft kunnen doorstromen en er een onevenredige studievertraging zou optreden indien hij niet alvast aan de masteropleiding kan beginnen.
2. Na het behalen van het afsluitend examen van de bacheloropleiding wordt de toelating voor een half jaar omgezet in een definitieve toelating.
3. Indien de student niet binnen 6 maanden na aanvang van de masteropleiding het afsluitend examen van de bacheloropleiding heeft behaald, wordt hij uitgesloten van verdere deelname aan de masteropleiding totdat het bachelorexamen is behaald.

PARAGRAAF 3 – INHOUD EN INRICHTING VAN DE OPLEIDING

art. 3.1 – doel van de opleiding

Het doel van de opleiding is beschreven in deel 2 van deze regeling.

art. 3.2 – vorm van de opleiding

De opleiding wordt voltijds verzorgd.

art. 3.3 – taal waarin de opleiding wordt verzorgd

1. De opleiding wordt in het Nederlands verzorgd.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid:
  - a. kunnen een of meer onderdelen van het eerste jaar in het Engels worden verzorgd;
  - b. wordt de variant U-TEAch in het tweede jaar van de opleiding in het Engels verzorgd.
3. De gedragscode Taal van de Universiteit Utrecht is van toepassing op onderdelen die in een andere taal dan het Nederlands worden verzorgd.

art. 3.4 – studielast

De opleiding heeft een studielast van 120 studiepunten.

art. 3.5 – programma's; startmomenten

1. De opleiding Kunstonderwijs en communicatie kent twee programma's:
  - programma a – Kunstgeschiedenis: educatie en communicatie
  - programma b – Muziekwetenschap: educatie en communicatie.De programma's bereiden voor op het uitoefenen van het beroep van eerstegraads docent in het betreffende vakgebied. Afgestudeerden van programma a. Kunstgeschiedenis: educatie en communicatie hebben tevens de bevoegdheid Culturele en Kunstzinnige Vorming 1 en 2 te onderwijzen.
2. De masterprogramma's starten twee keer per jaar: per 1 september en per 1 februari ⁶.

art. 3.6 – samenstelling programma's

1. De onderscheiden programma's omvatten de in bijlage 1 vermelde onderdelen met de daarbij vermelde studielast;
2. In de Universitaire Onderwijscatalogus worden de inhoud en de onderwijsvorm van de onderdelen van de onderscheiden programma's nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die gewenst is om aan het desbetreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen.

art. 3.7 – variant Utrecht Teacher Education Academy (U-TEAch)

1. De door de opleiding geselecteerde student die een samenhangend geheel van onderdelen afrondt, dat wordt verzorgd onder de aanduiding Utrecht Teacher Education Academy (U-TEAch), komt in aanmerking voor een certificaat, waaruit blijkt dat hij zich gespecialiseerd heeft op het gebied van tweetalig en internationaal onderwijs.
2. De selectiecriteria voor toelating tot de variant U-TEAch en de inhoud van het programma zijn opgenomen in bijlage 2.

---

⁶ Onder goedkeuring van het College van bestuur kan een masterprogramma één startmoment hebben.

PARAGRAAF 4 – ONDERWIJS

art. 4.1 – cursus

Alle cursussen die deel uit kunnen maken van de opleiding zijn opgenomen in de Universitaire Onderwijscatalogus.

art. 4.2 – voorkennis cursussen

In de Universitaire Onderwijscatalogus wordt bij elke cursus aangegeven welke voorkennis gewenst is om daaraan met goed gevolg te kunnen deelnemen.

art. 4.3 – ingangseisen cursussen

Aan onderdelen van het programma waarvoor ingangseisen gelden is deelname alleen mogelijk nadat voor de daarbij in de Universitaire Onderwijscatalogus als voorkennis vermelde cursussen een voldoende behaald is.

art. 4.4 – inschrijving voor cursussen

1. Aan een cursus van het eerste jaar van de opleiding kan pas worden deelgenomen nadat de student zich tijdig daarvoor heeft ingeschreven ⁷.
2. Studenten worden voor de cursussen van het tweede jaar ingeschreven door de studentenadministratie. Dit geldt niet voor de inschrijving voor de themabijeenkomsten ⁸.

art. 4.5 – aanwezigheids- en inspanningsverplichting

1. Voor elke student is actieve deelname aan de cursus waarvoor hij staat ingeschreven verplicht.
2. Naast de algemene eis dat de student actief participeert in het onderwijs, worden de aanvullende eisen per onderdeel in de Universitaire Onderwijscatalogus omschreven. In de cursushandleiding en/of ruim voor aanvang van het blok kan gespecificeerd worden welke eisen er worden gesteld t.a.v. kwalitatieve of kwantitatieve participatie en welke gevolgen het heeft als een student hieraan niet voldoet.
3. Bij een kwalitatief of kwantitatief onvoldoende deelname kan de cursuscoördinator de student uitsluiten van verdere deelname aan de cursus of een gedeelte daarvan.

art. 4.6 – deelname aan cursussen

Een onderdeel waarvoor een voldoende is behaald, mag niet opnieuw gevolgd worden.

---

⁷ Zie: www.uu.nl/inschrijfperiodes.

⁸ Meer informatie hierover staat op de website van het Centrum voor Onderwijs en Leren.

PARAGRAAF 5 – TOETSING

art. 5.1 – algemeen

1. Tijdens de cursus wordt de student op academische vorming getoetst en wordt getoetst of de student in voldoende mate de gestelde leerdoelen bereikt. De toetsing van de student is afgerond bij het einde van de cursus.
2. In de Universitaire Onderwijscatalogus of cursushandleiding staat beschreven aan welke prestaties de student moet voldoen om de cursus met succes af te ronden en wat de criteria zijn waarop de student beoordeeld wordt.
3. In het 'Reglement examencommissie' staat de gang van zaken bij toetsing beschreven.

art. 5.2 – examencommissie

1. De decaan stelt voor elke opleiding of groep van opleidingen een examencommissie in en draagt er zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
2. De decaan benoemt de voorzitter en de leden van de examencommissie voor een termijn van drie jaar op basis van hun deskundigheid op het terrein van de betreffende opleiding(en) of het terrein van toetsing. Herbenoeming is mogelijk. Alvorens tot benoeming over te gaan, hoort de decaan de leden van de desbetreffende examencommissie.
3. Als lid of voorzitter van de examencommissie kan niet benoemd worden diegene die een managementfunctie met financiële verantwoordelijkheid bekleedt of (deel)verantwoordelijkheid voor een onderwijsprogramma heeft. Hieronder worden in ieder geval verstaan: de decaan, vice-decaan, directeur/hoofd/manager van een departement, lid van een departementaal management/bestuursteam, directeur/hoofd/manager van een afdeling, lid van een afdelingsmanagement/bestuursteam, lid/voorzitter van de board of studies van de Graduate School of Undergraduate School en de onderwijsdirecteur.
4. Het lidmaatschap van de examencommissie eindigt bij het verstrijken van de benoemingstermijn. Voorts wordt aan de voorzitter en de leden door de decaan op eigen verzoek ontslag verleend. De voorzitter en de leden worden door de decaan ontslagen, indien zij niet meer voldoen aan de vereisten genoemd in lid 2 of lid 3 van dit artikel. Voorts kan de decaan de voorzitter en de leden ontslaan indien is gebleken dat zij de wettelijke taken onvoldoende uitvoeren.
5. De decaan maakt de samenstelling van de examencommissie aan de studenten en docenten bekend.

art. 5.3 – toetsing stage of onderzoekopdracht en masterscriptie

1. De toetsing van een stage of van een onderzoekopdracht wordt verricht door de desbetreffende begeleider en één of meer andere interne en/of externe deskundigen.
2. Masterscripties worden door twee docenten beoordeeld.

art. 5.4 – cijfers en alfanumerieke resultaten

1. Voor het eerste jaar van de opleiding geldt dat cijfers worden gegeven op een schaal van 1 tot en met 10. Het oordeel over een toets is voldoende dan wel onvoldoende, in cijfers uitgedrukt: 6 of hoger, respectievelijk 5 of lager. Onvoldoenden worden uitsluitend in hele getallen uitgedrukt, voldoende in hele of halve getallen.
2. Voor het tweede jaar van de opleiding geldt dat de student (a) een portfolio maakt waarin bewijzen zijn opgenomen waaruit blijkt dat hij voldoet aan de bekwaamheidseisen die gesteld worden, en (b) de praktijkperioden met een voldoende afsluit. De beoordeling van het portfolio is voldoende of onvoldoende en wordt niet in cijfers uitgedrukt.
3. Alfanumerieke resultaten kunnen in de volgende gevallen worden toegekend:
  - ONV (onvoldoende) of NVD (niet voldaan): de student heeft niet aan alle toetsonderdelen deelgenomen of voldaan;
  - V (voldaan/voldoende): de student heeft voldaan aan een onderdeel, maar ontvangt hiervoor geen cijfer;

- VR (vrijstelling): de student heeft voor een onderdeel een vrijstelling ontvangen;
- FR (fraude): de examencommissie heeft bij een onderdeel fraude geconstateerd.

art. 5.5 – reparatie: aanvullende of vervangende toets⁹

1. Voor de cursussen van het eerste jaar van de opleiding, zoals beschreven in de bijlage, geldt: indien de student aan alle inspanningsverplichtingen tijdens de cursus heeft voldaan en hem niettemin geen voldoende is toegekend, maar wel het eindcijfer van ten minste een niet afgeronde 4,00, wordt hij eenmaal in de gelegenheid gesteld een aanvullende of een vervangende toets af te leggen.
2. Voor de cursussen van het tweede jaar van de opleiding, zoals beschreven in de bijlage, geldt: indien de student aan alle inspanningsverplichtingen tijdens de cursus heeft voldaan en hem niettemin geen voldoende is toegekend voor de praktijkperiode, wordt hij eenmaal in de gelegenheid gesteld een om een aanvullend praktijkdeel af te leggen bij wijze van herkansing. Aan een onvoldoende beoordeling kunnen dezelfde rechten worden ontleend als aan de beoordeling met het cijfer 4,00.

art. 5.6 – toetsvorm

1. De toetsing binnen een cursus van het eerste jaar vindt plaats op de wijze als vermeld in de Universitaire Onderwijscatalogus.
2. Op verzoek kan de examencommissie toestaan dat een toets op een andere wijze dan krachtens het eerste lid is bepaald, wordt afgelegd.

art. 5.7 – mondelinge toetsen

1. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getoetst, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
2. Het mondeling afnemen van een toets is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

art. 5.8 – toetsvoorziening bijzondere gevallen

1. Indien het niet verlenen van een individuele toetsvoorziening zou leiden tot een 'bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard' kan de examencommissie besluiten een toetsvoorziening toe te kennen.
2. Verzoeken om een bijzondere toetsvoorziening moeten uiterlijk 10 dagen voor de vergadering van de examencommissie met bewijsstukken worden ingediend bij de examencommissie.

art. 5.9 – termijn beoordeling

1. De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondelinge toets het oordeel vast en reikt de student een desbetreffende schriftelijke verklaring uit.
2. De examinerator stelt het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen toets vast binnen 10 werkdagen na de dag waarop deze is afgenomen, en verschaft de administratie van de faculteit de nodige gegevens ten behoeve van de uitreiking van het schriftelijk of elektronisch bewijsstuk van het oordeel aan de student.
3. Daarbij wordt de student gewezen op het inzagerecht, bedoeld in art. 5.11 en op de beroepsmogelijkheid bij het College van beroep voor de examens.

---

⁹ indien na herkansing opnieuw een onvoldoende wordt toegekend, dan moet de cursus opnieuw worden gevolgd.

art. 5.10 – geldigheidsduur

1. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt. In afwijking hiervan kan de examencommissie voor een onderdeel, waarvan de toets langer dan zes jaar geleden is behaald, een aanvullende dan wel een vervangende toets opleggen.
2. In afwijking van het in de tweede volzin van het eerste lid bepaalde geldt voor de onderdelen van het tweede opleidingsjaar dat de examencommissie voor een onderdeel, waarvan de toets langer dan vijf jaar geleden is behaald, een aanvullende dan wel een vervangende toets kan opleggen.
3. Deeltoetsen en opdrachten die behaald zijn binnen een onderdeel dat niet met goed gevolg is afgelegd, vervallen na het studiejaar waarin zij zijn behaald.

art. 5.11 – inzagerecht ¹⁰

1. Gedurende ten minste dertig dagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijke toets krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeeld werk. Tevens wordt hem op zijn verzoek tegen kostprijs een kopie verschaft van dat werk.
2. Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan elke belanghebbende kennis nemen van vragen en opdrachten van de desbetreffende toets, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

art. 5.12 – bewaartermijn toetsen

1. De opgaven, uitwerkingen en het beoordeelde werk van de schriftelijke toetsen worden in papieren of digitale vorm gedurende twee jaar na de beoordeling bewaard.
2. Het afstudeerwerk en de beoordeling daarvan worden in papieren of digitale vorm gedurende zeven jaar na de beoordeling bewaard.

art. 5.13 – vrijstelling

1. De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van een onderdeel van het programma, indien de student:
  - a. hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding voorafgaand aan de start van de masteropleiding heeft voltooid;
  - b. hetzij aantoonbaar door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel
2. Vrijstellingen in het tweede jaar van de opleiding worden bepaald en verleend conform de landelijke vastgestelde EVC procedure ¹¹.

art. 5.14 – fraude en plagiaat

1. Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.
Onder fraude valt onder meer:
  - tijdens het tentamen spieken. Degene die gelegenheid biedt tot spieken is medeplichtig aan fraude;
  - tijdens het tentamen in het bezit te zijn van hulpmiddelen (voorgeprogrammeerde rekenmachine, mobiele telefoon, boeken, syllabi, aantekeningen etc), waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan;
  - door anderen laten maken van (delen van) een studieopdracht;
  - zich voor de datum of het tijdstip waarop het tentamen zal plaatsvinden, in het bezit te stellen van de vragen of opgaven van het desbetreffende tentamen;
  - vingers van enquête- of interviewantwoorden of onderzoeksgegevens;Van plagiaat is sprake bij het in een scriptie of ander werkstuk gegevens of tekstgedeelten (van anderen) overnemen zonder bronvermelding. Onder plagiaat valt onder meer:

¹⁰ Het recht op nabespreking is geregeld in het Reglement Examencommissie.

¹¹ zie EVC procedure op <http://www.universitairelerarenopleidingen.nl/>

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën of digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;
  - het knippen en plakken van teksten van het internet zonder aanhalingstekens en verwijzing;
  - het overnemen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften of encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing;
  - het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;
  - het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder (deugdelijke) verwijzing: parafrazen moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot), zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtegoed van de student;
  - het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;
  - het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de student gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van de cursus vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit in de cursus of door de docent uitdrukkelijk is toegestaan;
  - het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan plagiaat;
  - ook wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;
  - het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uitsneden of papers) of die tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.
2. a. Wanneer fraude wordt geconstateerd of vermoed, deelt de examinator dit schriftelijk mee aan de examencommissie.
  - b. Wanneer de examinator plagiaat constateert of vermoedt deelt hij dit schriftelijk mee aan de student en de examencommissie. De examencommissie stelt de student in de gelegenheid schriftelijk daarop te reageren.
  - c. De examencommissie stelt de examinandus in de gelegenheid te worden gehoord.
  3. De examencommissie stelt vast of er sprake is van fraude of plagiaat en deelt de examinandus schriftelijk haar besluit en de sancties conform het bepaalde in het vierde lid mede, onder vermelding van de beroepsmogelijkheid bij het College van beroep voor de examens.
  4. Fraude en plagiaat wordt door de examencommissie als volgt bestraft:
    - a. In ieder geval:
      - o ongeldig verklaren van het ingeleverde werkstuk of tentamen;
      - o berisping, die aangetekend wordt in OSIRIS;
      - o het niet meer in aanmerking komen voor een positief judicium (cum laude) als bedoeld in art.6.2.
    - b. En eventueel voorts, afhankelijk van aard en omvang van de fraude of plagiaat, en van de studiefase van de examinandus, één of meer van de volgende sancties:
      - o verwijderen uit de cursus;
      - o uitsluiting van deelname aan tentamens of andere vormen van toetsing die behoren bij het betreffende onderwijsonderdeel voor het lopende academisch jaar, dan wel voor een periode van 12 maanden;
      - o volledige uitsluiting van deelname aan alle tentamens of andere vormen van toetsing voor een periode van 12 maanden.
    - c. Indien de student reeds eerder een berisping heeft gekregen: volledige uitsluiting van deelname aan alle tentamens of andere vormen van toetsing voor een periode van 12 maanden.
    - d. Bij zeer ernstige en/of herhaalde fraude kan de examencommissie het college van bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief te beëindigen.

PARAGRAAF 6 – EXAMEN

art. 6.1 – examen

1. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast en reikt het getuigschrift als bedoeld in art. 6.4 uit, zodra de student aan de eisen van het examenprogramma heeft voldaan.
2. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen, kan de examencommissie zelf een onderzoek instellen naar de kennis van de student m.b.t. een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voor zover de uitslagen van de desbetreffende toetsen haar daartoe aanleiding geven.
3. Beoordeling van het examendossier maakt deel uit van het afsluitend examen. Als datum voor het examen geldt de laatste werkdag van de maand waarin de examencommissie heeft vastgesteld, dat de student aan de eisen van het examenprogramma heeft voldaan.
4. Voor het behalen van het examen geldt als voorwaarde dat voor alle onderdelen een voldoende is behaald.
5. Voor het behalen van het examen en de afgifte van het getuigschrift geldt tevens als voorwaarde dat de student ingeschreven was voor de opleiding in de periode dat de toetsen zijn afgelegd. Ingeval de student niet aan deze voorwaarde voldoet, kan het college van bestuur een verklaring van geen bezwaar afgeven met betrekking tot het behalen van het examen en de afgifte van het getuigschrift nadat de student de verschuldigde collegegelden en administratiekosten voor de 'ontbrekende' perioden heeft betaald.
6. Degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd en aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift, kan de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan. Dit verzoek moet worden ingediend binnen twee weken nadat de student op de hoogte is gebracht van de uitslag van het examen. Bij dit verzoek geeft de student aan wanneer hij het getuigschrift wil ontvangen. De examencommissie willigt het verzoek in het studiejaar 2013-2014 in ieder geval in wanneer de student:
  - o een bestuursfunctie gaat vervullen waarvoor een bestuursbeurs van de Universiteit Utrecht beschikbaar is;
  - o een stage of onderdeel in het buitenland gaat volgen.De examencommissie kan het verzoek tevens inwilligen indien het niet inwilligen van het verzoek zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard vanwege de omstandigheid dat betrokkene in de studieplanning geen rekening heeft kunnen houden met het automatisch afstuderen.

art. 6.2 – *judicium cum laude*

Het *judicium 'cum laude'* wordt toegekend aan de uitslag van het masterexamen, indien voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

Voorwaarden die gelden voor het eerste jaar van de opleiding:

- o voor de onderdelen van het programma is een gewogen gemiddelde van ten minste een niet afgeronde 8,0 behaald, waarbij de weging geschiedt op basis van studiepunten;
- o het cijfer voor het afstudeerproject is 8,5 of hoger;
- o resultaten die niet met een cijfer zijn gehonoreerd worden niet in de berekening van het *judicium* meegenomen;
- o de examencommissie kan, al dan niet op voorstel van een docent, in individuele gevallen van deze regeling afwijken in het voordeel van de student.

Voorwaarde die geldt voor het tweede jaar van de opleiding:

- o de student wordt voorgedragen door een opleider van het Centrum voor Onderwijs en Leren. De examencommissie besluit, gehoord hebbende alle betrokken opleiders van het Centrum voor Onderwijs en Leren en van de School, of de voordracht wordt overgenomen.

Voorwaarden die gelden voor zowel het eerste als het tweede jaar van de opleiding:

- voor maximaal 15 stp zijn niet-meetellende vrijstellingen verkregen
- er is geen beslissing van de examencommissie (als bedoeld in art. 5.14, lid 4 onder a) inhoudend dat de student vanwege vastgestelde fraude/plagiaat niet in aanmerking komt voor het *judicium cum laude*.
- het masterexamen is binnen 3 jaar behaald.

art. 6.3 – graad

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad "Master of Arts" verleend.
2. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

art. 6.4 – getuigschrift

1. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt, ook al rondt een student meerdere programma's af.
2. De examencommissie voegt aan dit getuigschrift het Internationaal Diploma Supplement toe, waarmee (internationaal) inzicht wordt verschaft in de aard en inhoud van de afgeronde opleiding.
3. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt tevens een certificaat uitgereikt waaruit blijkt dat hij over een eerstegraads lesbevoegdheid beschikt.
4. Aan de geslaagde die de variant U-TEAch heeft afgerond wordt tevens een certificaat uitgereikt waaruit blijkt dat hij zich gespecialiseerd heeft op het gebied van tweetalig en internationaal onderwijs.

art. 6.5 – final Grade Point Average (GPA)

1. Op het Internationaal Diploma Supplement wordt het final Grade Point Average (GPA) vermeld om de academische prestaties van een student weer te geven.
2. Het final GPA is het gemiddelde cijfer van de resultaten die zijn behaald binnen het examenprogramma van de opleiding, gewogen naar studiepunten en uitgedrukt op een schaal van 1 tot en met 4 met twee decimalen.
3. De berekening van het final GPA gaat als volgt:
  - alle geldende tentamenresultaten behaald in het examenprogramma van de masteropleiding worden omgerekend naar quality points;
  - quality points zijn het geldend tentamenresultaat x aantal studiepunten (ECTS) van het betreffende onderdeel;
  - het totaal aantal behaalde quality points gedeeld door het totaal aantal behaalde studiepunten (ECTS) geven het gemiddeld tentamenresultaat;
  - het gemiddeld tentamenresultaat wordt omgezet in het final GPA.

PARAGRAAF 7 – STUDIEBEGELEIDING

art. 7.1 – studievoortgangsadministratie

1. De faculteit registreert de individuele studieresultaten van de studenten en stelt deze via OSIRIS-student ter beschikking.
2. Bij het Studiepunt kan een gewaarmerkt studievoortgangsdossier worden verkregen.

art. 7.2 – studiebegeleiding

1. De faculteit draagt zorg voor de studiebegeleiding van de studenten, die voor de opleiding zijn ingeschreven.
2. De studiebegeleiding omvat:
  - toewijzing van twee docenten als studiebegeleiders van de student, één van de inhoudelijke opleiding en een van de vakdidactische opleiding;
  - het bieden van verwijzing en hulp bij door studenten ervaren moeilijkheden tijdens de studie;
  - het informeren over mogelijke aanpassingen in het belang van de aansluiting van het gekozen programma op een eventuele onderzoekersopleiding of de beroepsuitoefening buiten de universiteit;
  - aan het einde van het eerste jaar van zijn opleiding ontvangt de student van zijn studiebegeleider c.q. tutor een dringend advies betreffende de voortzetting van zijn studie in het programma.

art. 7.3 – handicap

Aan de student met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden het onderwijs te volgen en de toetsen af te leggen op de wijze zoals vastgelegd in zijn Contract onderwijsvoorzieningen. Verzoeken om een studiecontract af te sluiten worden ingediend bij de studieadviseur.

PARAGRAAF 8 – OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

art. 8.1 – vangnetregeling

In die gevallen waarin deze regeling niet voorziet, niet duidelijk voorziet of tot kennelijke onredelijke uitkomsten leidt, wordt door of namens de decaan beslist, na de examencommissie te hebben gehoord.

art. 8.2 – overgangsregelingen

Overgangsregelingen zijn, indien van toepassing, opgenomen in de bijlage.

art. 8.3 – wijziging

1. Wijzigingen van deze regeling worden door de decaan, gehoord de opleidingscommissie en na overleg met de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige andere beslissing, die krachtens deze regeling is genomen ten aanzien van een student.

art. 8.4 – bekendmaking

De decaan draagt zorg voor een bekendmaking van deze regeling, alsmede van elke wijziging.

art. 8.5 – inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2013.

o – o – o

Deel 2

DOEL VAN DE OPLEIDING

Deel 2 A – doel opleiding

Kunstonderwijs en communicatie

Met de opleiding wordt beoogd:

- o het behalen van een eerstegraads lesbevoegdheid in een van de schoolvakken kunstgeschiedenis of muziek;
- o gespecialiseerde kennis, vaardigheid en inzicht op het gebied van een van de schoolvakken kunstgeschiedenis of muziek bij te brengen, alsook verdiepende en verbredende kennis van het vakgebied;
- o Voor deelnemers aan het masterprogramma U-TEAch wordt bovendien beoogd gespecialiseerde kennis, vaardigheid en inzicht bij te brengen op het gebied van tweetalig en internationaal onderwijs;
- o voorbereiding op de beroepsuitoefening als eerstegraadsleraar in een van de bovengenoemde schoolvakken;
- o voorbereiding op de beroepsuitoefening op het gebied van voorlichting, educatie en communicatie van het vakgebied, over vakwetenschappelijke onderwerpen en hun maatschappelijke context, in de educatieve sector, zoals bij educatieve diensten en didactische centra, bij uitgeverijen, in vakdidactisch onderzoek, voorlichting en journalistiek;
- o voor te bereiden op de rol tot onderzoeker op het gebied van de humaniora en de vakdidactiek in (een van de disciplines van) de Kunstwetenschappen.

Vertaling van doelen in eindtermen:

De afgestudeerde van het masterprogramma Kunstonderwijs en Communicatie:

- beschikt aantoonbaar over vakinhoudelijke en (vak)didactische kennis, inzichten en ervaringen die het bachelorniveau overtreffen dan wel verdiepen; maakt daar in de onderwijspraktijk kritisch gebruik van, en doet dat - al dan niet in onderzoeksverband - op een onderzoeksmatige manier, zodat hij bijdraagt aan het creëren van nieuwe kennis over schoolvak- en onderwijsontwikkeling.
- beschikt aantoonbaar over een adequate theoretische kennis op het gebied van communicatie, pedagogiek en onderwijskunde om op wetenschappelijk verantwoorde wijze bij te kunnen dragen aan het definiëren, analyseren en oplossen van problemen in het voortgezet onderwijs.
- is in staat om kennis, inzichten en probleemoplossende vermogens ook toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden en bredere contexten, om nieuwe kennis te integreren en om met complexe materie en processen om te gaan.
- is in staat om oordelen te formuleren, ook op grond van onvolledige of beperkte informatie; om op basis van die oordelen te handelen en om daarbij rekening te houden met sociaal maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden die horen bij het vak en het beroep.
- is in staat om kennis, motieven, overwegingen en daarop gebaseerde conclusies duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op diverse doelgroepen (leerlingen, collega's, ouders/verzorgers, specialisten/leken, binnen/buiten school).
- beschikt over vaardigheden die hem in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter.

Met deze eindtermen geeft de opleiding invulling aan de bekwaamheidseisen voor een eerstegraads leraar VHO zoals beschreven in de Wet op de beroepen in het onderwijs (Wet BIO, 2006), en aan de daarvan afgeleide competenties zoals die beschreven staan in het landelijk overeengekomen uitstrooprofiel voor de Universitaire Lerarenopleidingen (Interdisciplinaire Commissie Lerarenopleidingen (ICL) van de VSNU, ICL 06/105).

In de tabel is bij elke competentie uit het uitstrooprofiel voor de Universitaire Lerarenopleidingen aangegeven welke Dublin-descriptor of -descriptoren daarop van toepassing zijn. Deze competenties sluiten aan op de landelijke competentieprofielen van leraren die aan een Universitaire Leraren Opleiding (ULO) zijn opgeleid.

Tabel: Relatie competenties en Dublin descriptoren

	Kennis en inzicht	Toepassen kennis en inzicht	Ordeelsvorming	Communicatie	Leervaardigheden
Vakdidactisch deskundige					
- Heeft een expliciete visie op vak en plaats in maatschappij	X	X	X	X	
- Heeft inzicht in opbouw curriculum vak, inclusief kerndoelen en eindtermen	X	X			
- Weet hoe leerlingen kennis en begrip binnen vakgebied verwerven	X	X			
- Weet deze visie en inzichten te vertalen naar effectieve lessen	X	X		X	
- Durft te experimenteren		X		X	
Vormgever en begeleider van leerprocessen					
- Is in staat (op grond van doelen en beginsituatie) een systematische planning te maken van leeractiviteiten van leerlingen	X	X			
- Kan verschillende werkvormen adequaat hanteren	X	X			
- Is in staat aan leerlingen het hoe en waarom van een les duidelijk te maken	X	X		X	
- Kan omgaan met verschillen tussen leerlingen	X	X	X	X	
- Evalueert en toetst op een adequate manier de vorderingen van leerlingen	X	X	X	X	
- Zet op een effectieve manier diverse media hierbij in	X	X		X	
Pedagoog					
- Heeft voldoende zelfkennis, zelfwaardering en verantwoordelijkheidsgevoel om jongeren pedagogisch te begeleiden	X	X		X	
- Kan een gezonde relatie met jongeren aangaan in een sfeer van veiligheid en respect	X	X		X	
- Is in staat vanuit pedagogisch perspectief te reflecteren	X	X			X
- Kan stap voor stap een pedagogische visie ontwikkelen en geeft daarmee het pedagogisch –didactisch handelen richting	X	X	X	X	
Manager van de werksfeer					
- Heeft inzicht in communicatieprocessen in de klas	X				
- Beschikt over gedragsrepertoire om die processen te beïnvloeden en te sturen	X	X			
- Is in staat om in uiteenlopende omstandigheden een relatie met een groep leerlingen en met individuele leerlingen te onderhouden	X	X	X	X	
- Is in staat om een ordelijke en plezierige werksfeer te realiseren	X	X		X	
Docent in brede context					
- Toont zich ook buiten de klas (in brede context van de school) betrokken bij de school				X	X
- Voert ook in de schoolorganisatie les-, klas- en vakoverstijgende taken uit	X	X		X	
Docent die zelf verantwoordelijkheid neemt voor de eigen groei					
- Neemt initiatieven om het eigen handelen adequaat te analyseren	X	X	X		X
- Betrekt daar verschillende (theoretische) invalshoeken bij	X	X			X
- Past die toe op verschillende schoolsituaties	X	X			X
- Is in staat zich te verbeteren op basis van die analyse in een continu ontwikkelingsproces	X	X	X		X
- Kijkt op een onderzoeksmatige manier naar het beroep en werkveld	X	X	X		X

Deel 2 B – Uitstroomprofiel

Interdisciplinaire Commissie Lerarenopleidingen (ICL) van de Vereniging Samenwerkende
Nederlandse Universiteiten (VSNU) (ICL 06/105)

ULO-uitstroomprofiel (ook: domeinspecifiek referentiekader t.b.v. accreditatie van de ULO's)

Vakinhoudelijk opgeleid op WO-masterniveau en vakdidactisch specialist

Studenten die een ULO verlaten met een eerstegraads bevoegdheid, zijn academisch gevormd. Zij zijn vakinhoudelijk opgeleid op WO-masterniveau en hebben zich daarenboven tijdens hun universitaire lerarenopleiding bekwaamd in het lesgeven in dat vak aan leerlingen in het voortgezet onderwijs. Ze hebben zich gespecialiseerd in de vakdidactiek en verder alle competenties ontwikkeld die behoren bij het beroep van leraar, op een wijze die aansluit bij hun academische vooropleiding en bekwaamheden.

Startbekwaam op de zeven competenties

Studenten die een universitaire lerarenopleiding afsluiten met een eerstegraads bevoegdheid, zijn startbekwaam op microniveau (competentie 1 t/m 4 in het schema hierna), dat wil zeggen voldoende toegerust als leraar in hun vak voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs, van brugklas tot en met het eindexamen vwo. Zij beschikken over voldoende vakinhoudelijke en pedagogisch-didactische kennis en vaardigheden om recht te doen aan behoeften van leerlingen en verschillen tussen leerlingen en om zodoende een veilig leerklimaat te creëren. Ze weten hoe jongeren en adolescenten hun vak leren, kunnen de context analyseren waarbinnen dat gebeurt en beschikken over voldoende organisatorische vaardigheden om dat leerproces te doen plaatsvinden. Eerstegraads leraren kunnen op basis van een adequate theoretische kennis op het gebied van communicatie, pedagogiek en onderwijskunde met klassen en met individuele leerlingen communiceren over hun schoolvak, over het leren op school en buiten school, over hun ontwikkeling en eventuele problemen daarin en verder over alles wat de leerlingen als jonge, opgroeiende mensen bezighoudt.

Naast startbekwaam op microniveau zijn studenten die universitaire lerarenopleiding afsluiten met een eerstegraads bevoegdheid, startbekwaam op twee andere terreinen.

Ten eerste hebben zij zich tijdens de opleiding ontwikkeld tot teamspelers, betrokken bij en actief in de schoolorganisatie. Ze zijn zich bewust van het belang van schoolontwikkeling en kunnen daar een rol in spelen. Ze zijn in staat samen te werken met collega's van het eigen vak (binnen en buiten school), maar ook met collega's van andere schoolvakken. Ze leveren in de samenwerking met collega's een professionele bijdrage aan een goed leef-, leer- en werkklimaat binnen school. Ook kennen zij hun verantwoordelijkheid tot samenwerken met de omgeving van de school en van de leerlingen en handelen zij daarnaar (competentie 5 en 6 in het schema hierna).

Ten tweede hebben zij zich tijdens de opleiding ontwikkeld tot bekwame ontwerpers en onderzoekers van onderwijs. Ze reflecteren op basis van actuele kennis op hun eigen onderwijs, het vak, het beroep en de school. Ze zijn in staat om op wetenschappelijk verantwoorde wijze problemen te definiëren en te onderzoeken en om oplossingen te ontwerpen en te evalueren, met gebruikmaking van actuele wetenschappelijke inzichten én moderne media. Ze houden ontwikkelingen op hun vakgebied bij en vertalen deze naar de onderwijspraktijk. Ze nemen dus ook de verantwoordelijkheid voor hun eigen professionele ontwikkeling: zij zijn zich ervan bewust dat 'startbekwaam' betekent dat zij zich op alle terreinen nog verder zullen kunnen en moeten ontwikkelen (competentie 7 in het schema hierna).

Vanuit de hierboven beschreven academische achtergrond en startbekwaamheid zijn eerstegraads bevoegde leraren in staat om in het voortgezet onderwijs de volgende specifieke rollen te vervullen.

Een rolmodel voor leerlingen

Eerstegraads leraren inspireren leerlingen tot kennisverwerving door de manier waarop zij onderwijs geven: ze zijn een rolmodel voor leerlingen. Ze maken leerlingen nieuwsgierig naar de inhoud van het schoolvak en naar vakspecifieke probleemstellingen. Ze wekken belangstelling voor vormen van wetenschappelijk denken, al of niet via onderzoek, zoals via practica in bètavakken. Leraren tonen zich vakinhoudelijk zeer deskundig maar niet alwetend, laten twijfel toe en laten leerlingen zien dat oplossingen voor vakproblemen lang niet altijd vaste gegevens zijn, maar dat oplossingen gecreëerd worden en slechts gelden totdat er betere zijn.

Eerstegraads leraren zijn vindingrijk in het kiezen en vormgeven van aantrekkelijke leerstof en het ontwerpen van krachtige leeromgevingen. Ze dagen hun leerlingen daarmee uit. Ook laten zij hun leerlingen bijdragen aan de inhoud en vormgeving van het onderwijs: eigen probleemstellingen formuleren, zelf onderzoek uitvoeren, gegevens analyseren, interpreteren en presenteren. Het gebruik van de mogelijkheden van ICT hierbij is voor leraren en leerlingen steeds vanzelfsprekender. Eerstegraads leraren laten hun onderzoekende instelling aan leerlingen zien en putten daarvoor uit de actualiteit van alledag en uit de (gepopulariseerde) wetenschap.

In de bovenbouw havo-vwo krijgen leerlingen bij alle schoolvakken relatief omvangrijke, abstracte en complexe taken voorgelegd, die zij in toenemende mate zelfstandig en onderzoeksmatig leren uitvoeren. Eerstegraads leraren kunnen dergelijke taken ontwerpen, begeleiden en evalueren. Ze hebben daarbij oog voor het oproepen, begeleiden en evalueren van verschillende leerprocessen en voor transfer van het geleerde naar nieuwe situaties.

Een onderwijsontwikkelaar met collega's

Het ontwerpen en vormgeven van onderwijs zien eerstegraads leraren als een kwestie van onderzoek, als een proces van analyseren, ontwerpen, uitproberen, beschouwen, bijstellen en opnieuw beginnen. Eerstegraads leraren creëren onderwijs, zij laten het niet bij het uitvoeren van wat anderen bedachten. Zij delen met collega's op school – in de vaksectie, maar ook daarbuiten – hun ervaringen, hun bevindingen en hun expertise. Met collega's vormen deze leraren een op ontwikkeling gericht team, waarin creatief en kritisch, met distantie zowel als betrokkenheid, goed onderwijs wordt bedacht, uitgevoerd en geëvalueerd. Soms gebeurt dit systematisch, soms op goed geluk, maar steeds in overleg. Met collega's wordt zo een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het onderwijs voor het schoolvak, binnen en buiten de school, en aan de didactiekontwikkeling in het algemeen. Deze leraren dragen hun keuzes en hun onderwijs uit, ook buiten de school, en zoeken voortdurend naar ideeën, inspiratie en vernieuwing. Kortom, zij dragen actief bij aan de professie.

De brug naar hoger onderwijs

Eerstegraads leraren vormen voor leerlingen – in havo en vwo direct; in (v)mbo wellicht indirect – de brug naar het hoger beroeps onderwijs en wetenschappelijk onderwijs. Die brug steunt op vier verschillende pijlers.

De eerste pijler is de vakmethodische pijler: leraren leren leerlingen vakgerichte vraagstukken onderzoeksmatig, kritisch en creatief te benaderen. Kernwoorden zijn hier: analyse, hypothese, bevinding, nuancering, synthese en toepassing. Kortom, eerstegraads leraren wijden leerlingen in in de denkwijzen en ontwikkelingen van de discipline(s) waarmee het schoolvak verwant is.

Een tweede pijler bestaat eruit leerlingen in te leiden in de principes van het schoolvak en hun belangstelling en enthousiasme ervoor te wekken. Eerstegraads leraren onderwijzen leerlingen in de denkkaders van het schoolvak, met het eindexamen als uiteindelijk – maar niet enige – doel. De grondslagen of basisideeën van het vak helpen ook om actuele en historische verschijnselen waar te nemen, te ordenen, aan elkaar te relateren en te interpreteren. De basisprincipes van het vak bieden leerlingen een aantal zoeklichten op de werkelijkheid.

De derde pijler is die van zelfstandigheid. Leraren scheppen situaties waarin leerlingen kunnen leren zelfstandig te leren, inclusief het maken van fouten en het leren vermijden daarvan. Deze zelfstandige leerhouding wordt immers van meet af aan verlangd in het HBO en in nog sterkere mate in het WO.

En ten vierde: leraren stellen leerlingen in staat het vak serieus te betrekken in hun school-, profiel- en studiekeuze. Sommige leerlingen zullen het betreffende schoolvak op de universiteit willen gaan studeren. Eerstegraads leraren hebben dus weloverwogen ideeën over het belang van bepaalde vakonderdelen voor studie en beroep. Zij weten wat een vakstudie van leerlingen vraagt en kunnen leerlingen en hun ouders/verzorgers voorlichten over de beroepsmogelijkheden. Ze zullen daartoe tenminste op hoofdlijnen wetenschappelijke ontwikkelingen binnen het vakgebied bijhouden.

En ook deze rollen vervullen ze op niveau.

Op WO-masterniveau

Eerstegraads bevoegde leraren beschikken over wetenschappelijke competenties, vakoverstijgende competenties en pedagogisch-didactische competenties. Zij zijn in staat professioneel te reflecteren op hun eigen functioneren en op hun omgeving. Zij kunnen op wetenschappelijk verantwoorde wijze problemen definiëren, analyseren en oplossen. Ze hebben een onderzoekende houding en zijn gericht op innovatie. Ze dragen actief bij aan het creëren van nieuwe kennis en aan schoolvak- en onderwijsontwikkeling. Ze nemen bovendien de verantwoordelijkheid voor hun eigen professionele ontwikkeling. Zij zijn vakinhoudelijk opgeleid op WO-masterniveau en hebben tijdens hun universitaire lerarenopleiding geleerd wat het betekent om in de uitoefening van hun beroep op dat niveau te functioneren. Ook wat dit betreft zijn zij na de opleiding startbekwaam en bereid en in staat om zich verder te blijven ontwikkelen.

Dit wil zeggen dat elke instelling die verantwoordelijk is voor universitaire lerarenopleidingen er op eigen wijze en via een eigen programma voor zorgt dat afgestudeerde eerstegraads leraren¹²:

- aantoonbaar beschikken over vakinhoudelijke en (vak)didactische kennis, inzichten en ervaringen die het bachelorniveau overtreffen dan wel verdiepen, daar in de onderwijspraktijk kritisch gebruik van maken en dat - al of niet in onderzoeksverband - doen op een onderzoeksmatige manier zodat zij bijdragen aan het creëren van nieuwe kennis over schoolvak- en onderwijsontwikkeling.
- aantoonbaar beschikken over een adequate theoretische kennis op het gebied van communicatie, pedagogiek en onderwijskunde om op wetenschappelijk verantwoorde wijze bij te kunnen dragen aan het definiëren, analyseren en oplossen van problemen in het voortgezet onderwijs.
- in staat zijn kennis, inzichten en probleemoplossende vermogens ook toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden en bredere contexten, om nieuwe kennis te integreren en om met complexe materie en processen om te gaan.
- in staat zijn om oordelen te formuleren, ook op grond van onvolledige of beperkte informatie, om op basis van die oordelen te handelen en om daarbij rekening te houden met sociaal maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden die horen bij het vak en het beroep.
- in staat zijn om kennis, motieven, overwegingen en daarop gebaseerde conclusies duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op diverse publieken (leerlingen, collega's, ouders/verzorgers, specialisten/leken, binnen/buiten school).
- beschikken over vaardigheden die hen in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter.

---

¹² Gebaseerd op de omschrijving van het WO-masterniveau ("Dublin descriptor") zoals opgenomen in het *Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs* (NVAO, 2003).

BIJLAGE

Bijlage 1. Opbouw van de programma's (art. 3.6)

Alle programma's hebben een omvang van 120 stp.

De programma's kennen een vakinhoudelijk deel van 60 studiepunten en een vakdidactisch deel van 60 studiepunten.

Het onderdeel masterthesis/afstudeerproject heeft een omvang van (minimaal) 22,5 stp, is verdeeld over het vakinhoudelijk en het vakdidactisch deel en vormt een combinatie van vakinhoud en vakdidactiek, waarin de resultaten van het onderzoek worden gepresenteerd.

Communicatie vormt een aantoonbaar onderdeel van in totaal 7,5 stp in de te onderscheiden onderdelen van de opleiding.

A - Het vakinhoudelijk deel, het eerste jaar van het programma van de opleiding met een omvang van 60 stp, omvat de volgende onderdelen.

programma a – Kunstgeschiedenis: educatie en communicatie:

<i>Onderdeel:</i>	<i>Studielast:</i>
De student kiest één van de volgende cursussen ¹³ : Historiografie beeldende kunst (7,5 stp) of Historiografie moderne en hedendaagse kunst (7,5 stp) of Historiografie architectuurgeschiedenis (7,5 stp)	7,5 stp
en een van de cursussen: Actualiteit en kritiek (7,5 stp) of Kunstkritiek: praktijk en theorie (7,5 stp) of Architectuur en stad (7,5 stp)	7,5 stp
En onderstaande cursussen (15 stp): Kunstonderzoek in de praktijk (7,5 stp) + Individueel tutorial (7,5 stp) of Moderne en hedendaagse kunst tentoonstellen (7,5 stp) + Kunsteducatie en publieksbemiddeling (7,5 stp) of Architectuur en monument (15 stp)	15 stp
Een stage (15 stp)	15 stp
Vakinhoudelijk deel van de masterthesis	15 stp

Gekozen wordt uit:

<i>Onderdeel:</i>	<i>Studielast:</i>
Stage master architectuur	15 stp
Stage master beeldende kunst tot 1850	15 stp
Stage master moderne en hedendaagse kunst	15 stp
Historiografie Beeldende Kunst voor 1850	7,5 stp
Historiografie Moderne en Hedendaagse Kunst	7,5 stp
Historiografie en methoden architectuurgeschiedenis	7,5 stp
Werkgroep architectuurgeschiedenis en monumentenzorg	15 stp
Moderne en hedendaagse kunst tentoonstellen	7,5 stp
Kunstonderzoek in de praktijk	7,5 stp
Tutorial beeldende kunst tot 1850	7,5 stp
Architectuur en stad	7,5 stp

¹³ Aangezien in het werkveld het accent ligt op de moderne kunst wordt de studenten aangeraden minimaal 15 stp van het vakinhoudelijk deel te wijden aan de Moderne tijd.

Actualiteit en kritiek	7,5 stp
Kunstkritiek: praktijk en theorie	7,5 stp
Kunsteducatie en publieksbemiddeling	7,5 stp

programma b – Muziekwetenschap: educatie en communicatie:

<i>Onderdeel:</i>	<i>Studielast:</i>
Current Musicology	7,5 stp
Ida y vuelta	7,5 stp
Digital Music Cultures	7,5 stp
Singing of Heaven and Earth	7,5 stp
Music and the Moving Image	7,5 stp
Tutorial Muziekwetenschap	7,5 stp
Vakinhoudelijk deel van de masterthesis	15 stp

B - Het vakdidactisch deel, het tweede jaar van het programma van de opleiding met een omvang van 60 stp, omvat de volgende onderdelen.

<i>Onderdeel:</i>	<i>Studielast:</i>
Algemene Didactiek Start	4 stp
Algemene Didactiek 1	5 stp
Algemene Didactiek 2	5 stp
Theoretische Verdieping	4 stp
Praktijkgericht Onderzoek 1	5 stp
Masterstage 1	9 stp
Masterstage 2	8 stp
Vakdidactiek 1	4 stp
Vakdidactiek 2	4,5 stp
Praktijkgericht Onderzoek 2	2,5 stp
V-stage 1	4 stp
V-stage 2	5 stp

Voor studenten die in of na februari 2014 starten met het lerarenopleidingstraject kan een gewijzigde programma-indeling gelden:

Didactiek 1 (OSIRIS-code overeenkomstig schoolvak)	7,5 stp
Didactiek 2 (OSIRIS-code overeenkomstig schoolvak)	7,5 stp
Stage 1	15 stp
Stage 2	15 stp
Praktijkgericht onderzoek	7,5 stp
Keuzevak (gebonden keuze, invulling ter goedkeuring van de examencommissie)	7,5 stp
<i>Totaal</i>	<i>60 stp</i>

Bijlage 2. variant Utrecht Teacher Education Academy (U-TEAch) (art. 3.7)

Doel

Binnen elk van de programma's bestaat de mogelijkheid in het tweede jaar de variant U-TEAch te volgen. U-TEAch is een variant voor excellente studenten, die door het Centrum voor Onderwijs en Leren verzorgd wordt in samenwerking met het Europees Platform en de diverse faculteiten van Universiteit Utrecht. De laatste 10 jaar is het aantal middelbare scholen in Nederland dat Engelstalig onderwijs aanbiedt sterk aan het groeien. De variant specificeert voor lesgeven in het tweetalig onderwijs in Nederland en het internationale onderwijs. Hiervoor wordt het U-TEAch certificaat uitgegeven. De student behaalt zijn reguliere Nederlandse eerstegraads onderwijsbevoegdheid.

Selectie

1. Voor de variant U-TEAch gelden als toelatingseisen:
  - een internationale oriëntatie;
  - een hoge motivatie;
  - uitstekende beheersing van het Engels. Dit wordt vastgesteld door middel van een test tijdens de selectieprocedure. Het vereiste niveau is CEFR-niveau B2+/C1;
  - de oriëntatiecursus moet met bij voorkeur met het eindcijfer 8 zijn afgerond, of de kandidaat moet aantonen te beschikken over voldoende educatieve ervaring.
2. Er wordt een maximum aantal studenten per jaar toegelaten tot de U-TEAch variant ¹⁴. Het streven is jaarlijks rond de 20 studenten aan te nemen. Dit aantal wordt jaarlijks bepaald door het bestuur van het Centrum voor Onderwijs en Leren.
3. De U-TEAch selectiecommissie bepaalt de geschiktheid van de kandidaat op basis van de hierboven onder 1. vermelde criteria. Definitieve toelating geschiedt op basis van deze criteria, spreiding over de cursussen en beschikbare stageplaatsen in het buitenland.

Programma

De variant U-TEAch start eenmaal per jaar, in het najaar. Deze programmavariant wordt in het tweede collegejaar aangeboden. De student volgt bijeenkomsten bij het Centrum van Onderwijs en Leren en loopt twee stages, waarvan een in het buitenland. Naast het reguliere programma volgt de student de geïntegreerde modules "Content and Language Integrated Learning" en "International Crosscultural Education".

Het programma omvat de volgende onderdelen met een totale omvang van 60 stp.

<i>Onderdeel:</i>	<i>Studielast:</i>
Algemene Didactiek Start	2 stp
Algemene Didactiek 1	3,5 stp
Algemene Didactiek 2	3,5 stp
Theoretische Verdieping	4 stp
Praktijkgericht Onderzoek 1	5 stp
Content and Language Integrated Learning	2,5 stp
International Crosscultural education	2,5 stp
Masterstage 1	9 stp
Masterstage 2	8 stp
Vakdidactiek 1	4 stp
Vakdidactiek 2	4,5 stp
Praktijkgericht Onderzoek 2	2,5 stp
V-stage 1	4 stp
V-stage 2	5 stp

¹⁴ voor programma b. Muziekwetenschap: educatie en communicatie zijn de toelatingmogelijkheden tot de variant U-TEAch beperkt.

Bijlage 3. Overgangsregelingen.

Curriculum.

Voor de studenten die ingestroomd zijn in een eerder curriculum geldt, tenzij zij overstappen naar het nieuwe curriculum, het 'oude' curriculum met de volgende overgangsregelingen.

programma a – Kunstgeschiedenis: educatie en communicatie

Indien niet behaald:	Dan afronden:
Historiografie en methoden van de kunstgeschiedenis (7,5 stp)	Historiografie beeldende kunst voor 1850 (7,5 stp) of Historiografie moderne en hedendaagse kunst (7,5 stp) of Historiografie en methoden architectuurgeschiedenis (7,5 stp)
Werkgroep moderne en hedendaagse kunst (15 stp)	Moderne en hedendaagse kunst tentoonstellen (7,5 stp) + Kunsteducatie en publieksbemiddeling (7,5 stp)
Werkgroep beeldende kunst tot 1850 (15 stp)	Kunstonderzoek in de praktijk (7,5 stp) + Individueel tutorial (7,5 stp)
Actualiteit monumentenzorg (7,5 stp)	Architectuur en stad (7,5 stp)
Actualiteit beeldende kunst (7,5 stp)	Actualiteit en kritiek (7,5 stp)
Actualiteit moderne kunst (7,5 stp)	Kunstkritiek: praktijk en theorie (7,5 stp)

programma b – Muziekwetenschap: educatie en communicatie

Indien niet behaald:	Dan afronden:
Onderzoeksstage Muziekwetenschap (7,5 stp)	Tutorial Muziekwetenschap (7,5 stp)

Cum laude.

In afwijking van het in art. 6.2 bepaalde, geldt voor studenten die voor 1 september 2012 voor de opleiding waren ingeschreven tot en met het studiejaar 2013-2014, dat het judicium cum laude wordt toegekend indien voldaan is aan de volgende eisen:

<i>Voorwaarden die gelden voor het eerste jaar van de opleiding:</i>
<ul style="list-style-type: none">
o voor de onderdelen van het programma is gemiddeld ten minste het cijfer 8,0 behaald
o het cijfer voor het afstudeerproject is 8,5 of hoger;
o resultaten die niet met een cijfer zijn gehonoreerd worden niet in de berekening van het judicium meegenomen
o de examencommissie kan, al dan niet op voorstel van een docent, in individuele gevallen van deze regeling afwijken in het voordeel van de student.

<i>Voorwaarde die geldt voor het tweede jaar van de opleiding:</i>
<ul style="list-style-type: none">
o de student wordt voorgedragen door een opleider van het Centrum voor Onderwijs en Leren. De examencommissie besluit, gehoord hebbende alle betrokken opleiders van het Centrum voor Onderwijs en Leren en van de School, of de voordracht wordt overgenomen.

<i>Voorwaarden die gelden voor zowel het eerste als het tweede jaar van de opleiding:</i>

- voor maximaal 15 stp zijn niet-meetellende vrijstellingen verkregen
- er is geen beslissing van de examencommissie (als bedoeld in art. 5.14, lid 4 onder b) inhoudend dat de student vanwege vastgestelde fraude/plagiaat niet in aanmerking komt voor het *judicium cum laude*.